

MAGYAR-HOLLAND SZEMLE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

A „MAGYAR-HOLLAND TÁRSASÁG” HIVATALOS LAPJA.

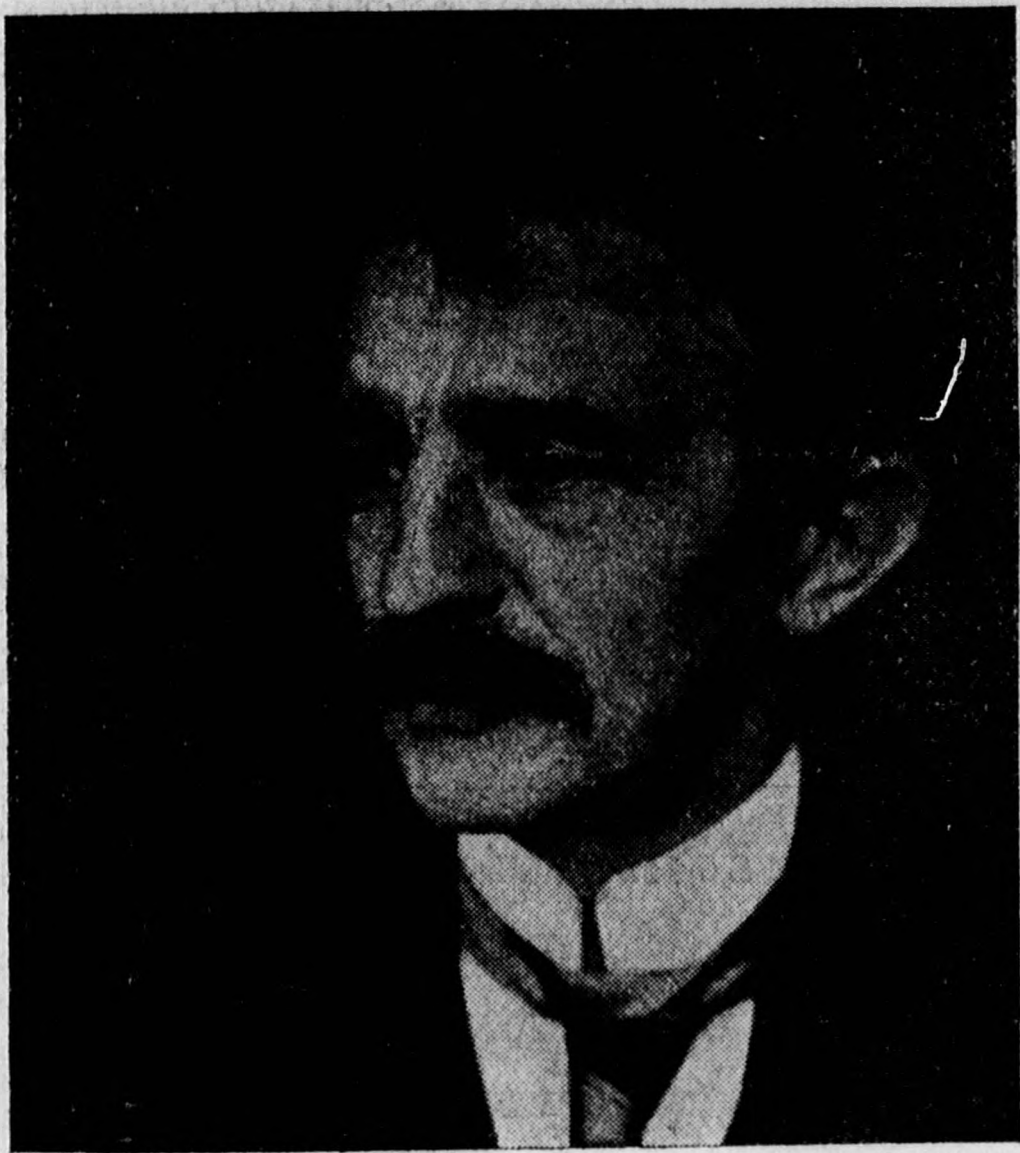
„Magyar-Holland Társaság” tagjai díjmentesen kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 4 SZ
TELEFONSZÁM: 38 4—90.

Megjelenik havonta.

Mendlik Oszkár Budapesten.

Mendlik Oszkár, a Hollandiában élő világhírű magyar festőművész az elmúlt hónapban két hétig Budapesten tartózkodott, hogy személyesen is résztvegyen a „Magyar Keleti Társaság” és a „Magyar Holland Társaság” által rendezett gyűjteményes kiállításán a „Műterem” Kossuth Lajos utcai helyiségében. A kiállítást, mely vitéz dr. József Ferenc királyi herceg védnöksége alatt állott, november 19-én a fenséges úrnak és nejének, Anna királyi hercegnőnek, a magyar királyi kultuskormány képviselőinek, a hollandi főkonzulnak és alkonzulnak, Simonyi Semadam Sándor

ny. miniszterelnöknek és Iklódy-Szabó János dr. kincstári főtanácsosnak jelenlétében nyitották meg. A királyi herceget megérkezésekor a kiállítást rendező két társaság elnöke, Simonyi Semadam Sándor és Iklódy-Szabó János dr. fogadták. A kiállítási terem nagy és előkelő közönség töltötte meg — megjelentek a Budapesten élő hollandusok majdnem kivétel nélkül — amely élvezettel szemlélte Mendlik Oszkár gyönyörű tengeri tájképeit.

A kiállítást követő napon a festőművész hollandiai útjáról tartott rendkívül érdekes felolvasást a Fészek Művészek Klubjában. A felolvasást a kiváló művész tiszteletére rendezett ünnepi vacsora

követte, amelyen megjelentek többek között báró Wlassics Gyula államtitkár, Liber Endre h. polgármester, J. Clinge Fledderus hollandi főkonzul, Jan Vreede alkonzul, Iklódy-Szabó János dr., a Magyar-Holland Társaság elnöke, Simonyi Semadam Sándor dr., a Magyar Keleti Társaság elnöke, Csánky Dénes, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, Glatz Oszkár, a Képzőművészeti Főiskola igazgatója, Balló Ede, Nadler Róbert, Vesztróczy Manó, Barta Ernő, Zádor István, Körmendy Ervin festőművészek, Sidló Ferenc, Telcs Ede szobrászművész és még számosan. Iklódy-Szabó János dr. magasszárnyalású beszédben emelte ki Mendliknek a magyar-holland kulturális kapcsolatok fejlesztése körüli érdemeit. Majd Glatz Oszkár emelkedett szólásra, aki a magyar művésztársadalom szeretetét fejezte ki. Telcs Ede egy epizódot mondott el Mendliknek a hollandi gyermekakció idején kifejtett szeretetteljes munkája jellemzéséül és végül Mendlik Oszkár vázolta azt a mély és meleg szeretetet, amellyel a hollandi nevelőszülők a magyar gyermekek iránt viseltettek, akiknek sorsa iránt még most is — hosszú esztendőök elteltével is — állandóan érdeklődnek.

Háziasszonyok Eldorádója.

Ami Amsterdamban, ebben az érdekes nagyvárosban leginkább feltűnik — ez az élelmiszerüzleteknek valószínűtlen, sohasem látott gazdasága. Hatalmas, csadálatosan ragyogó kirakatokban élelmiszerhegyek tornyosulnak. Megvesztegető kép: ezernyi konzervdoboz, üveg, csinos etikettekkel ellátott csomagok a tündérien kivilágított kirakatokban. Eleinte szédülten állunk e gasztrónómiai orgiával szemben, mert nem tudjuk elképzelni, hogy ez élelmiszerhegyek milyen gyönyörűségeket rejtegetnek magukban és kik azok, akik ezt a tömeget meg is vásárolják. Később kiderül a dolog, mert megtudjuk, hogy milyen ellenszenvet tanusít a hollandi háziasszony a főzéssel szemben. Minden élelmiszer, kivétel nélkül „csomagolva” kerül kereskedelmi forgalomba. Még a lisztet is csomagolva árusítják. Kívánatra „sütőporral keverve” s ez a keverék rendkívül alkalmas tésztaeműek készítésére, természetesen „hollandi módra.”

Hollandiában minden a háziasszonyok kényelmét szolgálja. Az

élelmiszereket még a legkisebb mennyiségben is házhoz szállítják, a főzeléket tisztított állapotban csomagolva küldik. A burgonyát a háziasszony pl. telefonon megrendeli. — Hámozva vagy hámozatlanul? — kérdi a kereskedő. A hámozást, tisztítást elektromos gép végzi. Az utcai kereskedők kis kocsikon árulják cikkeiket és órákat töltenek az utcán. A házak előtt hangosan kínálják áruikat, gyümölcsöt, főzeléket, tejet, halat stb. A háziasszony kiszól az ablakon, megmondja, mire van szüksége. Az árut kosárba teszik és a bejárat melletti keskeny, meredek lépcsőn kötéllel húzzák fel a lakásba. A liftet az amsterdami házakban nem ismerik.

Az élelmiszerárak a nemes valuta hazájában meglepően alacsonyak. Csak a vaj és a tejfel drága, az előbbit magas adóval sújtják. A hús aránylag olcsó. Nagyon kellemesen lepi meg az embert a mészárszékekben uralkodó rendkívüli tisztaság. A mészárosok hófehér köpenyt hordanak, mint az orvosok a műtőteremben. Rendkívüli nagy választási lehetősége van a boltban vagy a piacon annak a háziasszonynak, aki családját vegetáriánus kosztot tartja. Sokféle főzeléket vásárolhat. Egy burgonyakereskedőnél egy alkalommal tizennégyféle fajta burgonyát láttam, ez a hollandusok nemzeti eledelének nevezhető, mert egyetlen étkezésnél sem hiányzik. Egyébként mindenféle főzelék (paraj, saláta, borsó, bab, karfiól stb.) konzerv alakjában kerül az asztalra, még nyáron is, amikor oly gyenge és jóízű a friss főzelék Hollandiában, mint sehol Európában. A hollandi háziasszony nem szívesen foglalkozik főzéssel.

12—1 óra között löncsölnek a hollandusok, hat órakor ebédelnek. A főtt tészta Hollandiában ismeretlen fogalom. Vasárnap a cukrászdából hozatnak kalácsot vagy más süteményt. Napközben rengeteg teát és feketekávét fogyasztanak, hozzá kekszet végtelen változatban. A szeszes italok megfizethetetlenül drágák, nem is sokat isznak belőle. A hollandus minden tekintetben józan életű.

Minden második üzlet élelmiszereket árul és minden harmadik háztartási cikkeket. A kefék, ecsetek, vásznak, szivacsok, fazekak százaival valóságos szimfóniát alkotnak.

Amennyire nem szívesen főz a hollandi háziasszony, annyira szívesen tisztogat. Önfeláldozásig menő végtelen tisztogatás, súrolás ez; valósággal kínos tisztaság uralkodik Hollandiában. Örökös harc ez a gyilkos porzuhatag ellen, mert Amsterdam tengerfővényre épült. A városban a porszívógép nélkülözhetetlen kelléke a háztartásnak. A lakáskínálat óriási. Egész háztömbök állanak üre-

sen, úgy a munkás-, mint a villanegyedekben. A hollandi háziasszonyok számára a lakásnak tisztántartása nem kis feladat. Aki csak teheti, cselédet tart. De a háztartási alkalmazottak meglehetősen drágák, egy mindenes leánynak 30—40 hollandi forint (90—120 pengő) havi bére van, ez pedig a koszt és a betegsegélyző kiadások hozzászámításával már fényűzést jelent. Hollandiában sok ezer német leány szolgál a háztartásokban, kedvelik őket, mert jól főznek.

Kétségbeejtő küzdelmet folytat a hollandi háziasszony az egerekkel, amelyek valóságos rémei. Amsterdammak. Tudvalevőleg a várost rendkívül sok csatorna (gracht) szeli át. Ezek adják meg Észak Velencéjének jellegét, egyéni külszint kölcsönöznek a városnak, de átmedvesítik a lakásokat is. Ez ideális állapot az egerek számára, némi nyugtalanságot visz azonban a hollandi háziasszonyok szenvedélytelen, csendes életébe.

Meghalt Swagemakers, a magyarbarát holland nagyiparos.

Hollandiában, Tilburgban nemrég halt meg H. A. J. M. Swagemakers, ismert nagyiparos, akiben Magyarország egyik lelkes barátját veszítette el. Swagemakers több ízben vett részt a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesületének távlovaglásain és egyike volt a magyar revízió leglelkesebb harcosainak. Nagyon sokat dolgozott a holland-magyar gazdasági, sport- és kulturális kapcsolatok kiépítésén is. A kormányzó ezekért az érdemekért négy évvel ezelőtt a III. osztályú magyar érdemkereszttel tüntette ki. A megboldogultnak az ország egész területén nagyon sok ismerőse és jóbarátja volt. Sírjára a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesülete nemzetiszínű szalagos koszorút küldött.

Kassák Lajos hollandul.

Az amsterdami Keurboekerij kiadásában most jelent meg Kassák: „Angyalföld“ című nagy regénye „Achterbuurt“ címen. A hatalmas 370 oldalas regény megbecsülését mutatja rendkívül előkelő kiállítása: különlegesen finom Van Gelder papír, mintaszerű nyomás és csekély 4 forintos ára. A rajzolt fedél Pestet ábrázolja, háttérben a parlamenttel és a Dunahidakkal.